

Naturbeskyttelse
J.nr.
Ref. BPC
Den 17. juni 2016

Høringsnotat

vedrørende
Udkast til bekendtgørelse om vildtskader
(Regulering af bramgæs)

Udkast til ny bekendtgørelse blev sendt i ekstern høring via e-mail den 5. februar 2016 og høringsportalen. Høringsfristen udløb den 19. februar 2016.

Bekendtgørelsen har været sendt i høring hos en bred kreds af organisationer og myndigheder, jf. høringsliste.

Naturstyrelsen har modtaget 8 høringssvar.

Høringssvarene har berørt følgende emner:

1. Generelle bemærkninger
2. Yderligere behov for regulering
3. Hensyn til ynglefugle og biodiversiteten
4. Ændring af fuglebeskyttelsesdirektivet
5. Lovtekniske ændringer

I det følgende gennemgås høringssvarene og Naturstyrelsens kommentarer hertil. Der henvises i øvrigt til de fremsendte høringssvar. Naturstyrelsens bemærkninger er skrevet med kursiv.

1. Generelle bemærkninger

Landbrug og Fødevarer bakker op om de foreslåede ændringer, der giver hjemmel til udvidet adgang til regulering af bramgæs på dyrkede marker. Landbrug og Fødevarer anfører videre herom, at den stærkt stigende bestand af bramgæs giver anledning til store økonomiske konsekvenser i form af markskader for en række landmænd, hvorfor organisationen finder det glædeligt, at der nu ændres i vildtskadebekendtgørelsen, så der fremover kan gives reguleringstilladelser for en større del af året og i længere perioder. Landbrug og Fødevarer påpeger, at det på møde i Vildtforvaltningsrådet den 15. december 2015 blev stillet medlemmerne af rådet i udsigt, at Naturstyrelsens administrationsgrundlag for udstedelse af reguleringstilladelser vil blive tilsendt rådet. Landbrug og Fødevarer lægger vægt på, at det kommer til at fremgå af administrationsgrundlaget, at der ikke længere vil blive stillet krav til anvendelse af afværgeforanstaltninger samt, at der vil blive givet mulighed for regulering af et større antal gæs, end det er tilfældet i dag.

Danmarks Jægerforbund bemærker, at udkastet til bekendtgørelse på god vis afspejler den indstilling, der er kommet fra Vildtforvaltningsrådet. Danmarks Jægerforbund har derfor

ingen bemærkninger til indholdet af de foreslåede ændringer i bekendtgørelsen. Danmarks Jægerforbund foreslår dog, at ”ynglende dyrearter” i udkastets § 20 stk. 2 erstattes af ”fugle” eller ”fugle og pattedyr”.

Tilsvarende anfører Friluftsrådet, at udkastet til bekendtgørelse ligger i forlængelse af Vildtforvaltningsrådets indstilling, som Friluftsrådet bakker op om. Friluftsrådet bakker således op om udkast til ny bekendtgørelse om vildtskader.

Naturstyrelsens bemærkninger

Naturstyrelsen noterer sig, at der er opbakning til bekendtgørelsen fra ovenstående organisationer. Naturstyrelsen kan imødekomme Danmarks Jægerforbunds ønske om, at ”ynglende dyrearter” erstattes af ”ynglende fugle og pattedyr. Naturstyrelsen kan endvidere oplyse, at styrelsen fortsat påtænker at sende administrationsgrundlaget til Vildtforvaltningsrådet i forlængelse af udstedelsen af den nye vildtskadebekendtgørelse. Naturstyrelsen kan i den forbindelse endelig oplyse, at styrelsen – som led i overvejelserne omkring udarbejdelsen af administrationsgrundlaget – har valgt at give mulighed for anvendelse af kunstigt skjul og lokkefugle ved regulering af bramgæs i dele af året. Baggrunden herfor er, at styrelsen i sit administrationsgrundlag lægger op til, at der i efterårs- og vinterperioden kan gives tilladelse til en mere udvidet regulering for at begrænse skadevoldende bramgæs. Denne regulering vil tage udgangspunkt i egne, som er stærkt belastede af markskader forårsaget af bramgæs, og hvor der derfor vil kunne reguleres et større antal bramgæs end hidtil. Da der samtidig i denne periode kun undtagelsesvis er et hensyn at tage til ynglende fuglearter, er det intentionen, at der forholdsmæssigt skal ske en regulering af det største antal bramgæs i denne periode set i forhold til forårsperioden. Der gives derfor mulighed for, at bramgæs kan reguleres ved brug af kunstigt skjul og lokkefugle og uden brug af vildtafværgemidler for, at reguleringen af bramgæs kan tilrettelægges i fm. jagt på øvrige gåsearter. Kunstigt skjul og lokkefugle vil dog kun kunne anvendes indtil 31. januar, hvor jagttiden på de øvrige gåsearter som fx grågås og blisgås ophører.

2. Yderligere behov for regulering

Naviair bemærker, at de ikke er overbevist om, at de foreslåede ændringer til indsatsen mod gæs omkring Københavns Lufthavn i Kastrup er tilstrækkelige til at imødegå de risici, som det stigende antal gæs i området kan medføre. Tilsvarende påpeger Dirch Peter Ehlers, at det er vigtigt, at der bliver givet mulighed for regulering af de store fugle overalt på Amager og Saltholm af hensyn til flysikkerheden.

Naturstyrelsens bemærkninger

Det bemærkes, at formålet med bekendtgørelse om vildtskader og den foreslåede bestemmelse om regulering af bramgæs tager sigte på at afbøde skader forårsaget af bramgæs på afgrøder (markskader). Parallelt med denne høring var udkast til bekendtgørelse om regulering af ringdue, grågås, bramgås og canadagås i Dragør og Tårnby kommuner sendt i høring. Denne bekendtgørelse tager specifikt sigte på at håndtere den konkrete situation i forhold til luftfartssikkerheden omkring Københavns Lufthavn. Høringssvarene giver ikke anledning til ændring af udkastet til bekendtgørelse.

3. Hensyn til ynglefugle og biodiversiteten

Dyrenes Beskyttelse gør opmærksom på, at de har en række ønsker til ændringer af vildtskadebekendtgørelsen. I nærværende høring fremsætter organisationen imidlertid alene

bemærkninger til den foreslåede ændring af bekendtgørelsens § 20. Dyrenes Beskyttelse er af den opfattelse, at både jagt og regulering som udgangspunkt bør foretages uden for målarternes yngleperioder. Dyrenes Beskyttelse mener således ikke, at det er acceptabelt som foreslået at give tilladelser til regulering af bramgæs i perioden 1. marts til 31. maj. Dyrenes Beskyttelse mener ikke, at det er tilstrækkelig beskyttelse af eventuelle danske ynglefugle kun at give tilladelser til regulering af bramgæs i "flok". Det bør således slet ikke kunne tillades at regulere i nævnte periode, hvor afværgemidler efter organisationens opfattelse må være tilstrækkelige.

Dirch Peter Ehlers gør opmærksom på, at gæssenes afgræsning og indvirkning på flora og fauna er ødelæggende for biodiversiteten og vil i løbet af et år helt ændre præmisserne for forvaltningen af gæs.

Dansk Ornitologisk Forening anerkender, at der kan være behov for at bortskræmme og regulere bramgæs på dyrkede marker og mener, at dette bør ske efter en konkret vurdering. Dansk Ornitologisk Forening lægger samtidig vægt på, at der sikres betydelige raste- og fourageringsområder – særligt i Natura 2000-områder – hvor gæssene lades i fred. Dansk Ornitologisk Forening påpeger videre, at der ud over bramgæssene også er behov for at tage hensyn til øvrige ynglefugle, da både bortskræmning og regulering er stærkt forstyrrende for en række arter af ynglefugle – ikke mindst vade- og svømmefugle, der yngler på enge og marskområder i Vadehavområdet og ved andre kyst- og fjordområder. DOF anfører, at det tages for givet, at alle tilladelser skal individuelt vurderes.

Derudover spørger Dansk Ornitologisk Forening, hvordan formuleringen "dyrkede marker" i udkastets § 20, stk. 1 skal forstås. Forstås fx marker, som er "under plov" og dermed ikke enge (og herunder kulturenge) omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Dansk Ornitologisk Forening mener, at det er meget problematisk, hvis der ikke tages stilling til, om kulturenge og græsmarker er omfattet af bestemmelsen, da det bl.a drejer sig om beskyttede naturarealer i Natura 2000-områder som Mandø, Tøndermarsken, Ballummarsken og Ribemarsken. Her vil forstyrrelser i yngletiden være til stor skade for bl.a. ynglende Stor Kobbersneppe, der er truet og sårbar. Efter Dansk Ornitologisk Forenings opfattelse, vil forstyrrelser på en dyrket mark også let forårsage forstyrrelser på nærliggende beskyttede enge, fx på Mandø og i Tøndermarsken.

Endelig påpeger Dansk Ornitologisk Forening, at der særligt for reguleringstilladelser indenfor Natura 2000-områder gælder et krav om, at der altid skal gennemføres en konkret konsekvensvurdering med ledsagende sagsbehandling omfattende en tilhørende væsentlighedsvurdering, og såfremt der er tvivl om skadesvirkningen skal gives afslag. Efter Dansk Ornitologisk Forenings opfattelse er det højst tvivlsomt, om dette kan ske indenfor de normale tidsrammer for behandling af ansøgninger efter vildtskadebekendtgørelsen. Dansk Ornitologisk Forening foreslår derfor, at der tilføjes en sætning herom så udkastets § 20, stk. 2 får følgende ordlyd: "Tilladelser givet efter stk. 1, nr. 2, kan af hensyn til ynglende dyrearter, kun gives for 1 måned og kun såfremt en konsekvensvurdering giver sikkerhed for, at reguleringen ikke påvirker bestandene negativt.

Naturstyrelsens bemærkninger

Til synspunktet fra Dyrenes Beskyttelse og Dansk Ornitologisk Forening om behovet for at tage særlige hensyn til ynglende fugle, og herunder at der i perioden 1. marts til 31. maj af hensyn til ynglende fugle alene bør tillades brug af afværgemidler bemærkes, at fsva angår ynglende bramgæs, findes hovedparten af de bramgæs, der yngler i Danmark, fortsat på

Saltholm. Problemerne med markskader i forårsperioden har hovedsagligt været i Vadehavsområdet, sydlige Sjælland og Lolland Falster. Naturstyrelsen vurderer derfor at risikoen for, at der vil blive reguleret ynglende bramgæs fortsat er lille. Naturstyrelsen vil følge udviklingen i den danske ynglebestand. Fsva. øvrige ynglefugle anerkender Naturstyrelsen, at regulering kan have en forstyrrende effekt. Det skal dog hertil bemærkes, at brug af afværgemidler (fx gaskanoner), ligesom egentlig regulering, også vil indebære en forstyrrelse af eventuelle ynglende fugle i nærheden. Herudover bemærkes, at reguleringen – ud over at afbøde skader på markafgrøder – også har til formål at tilgodese andre rastende fugle, hvis fødegrundlag begrænses pga bramgæssenes nedbidning af græsarealerne. I f.t. Dansk Ornitologisk Forening forudsætning om, at alle ansøgninger om regulering af bramgæs skal vurderes individuelt bemærkes, at dette også vil være tilfældet i lyset af, at ændringen af bekendtgørelsen vil indebære en udvidelse i adgangen til at regulere bramgæs både i f.t. tilladelsernes længde, perioden der kan meddeles tilladelse i og antallet af gæs, som kan reguleres pr. tilladelse. Der vurderes således at være et ekstra behov for konkrete vurderinger og kontrol med den udvidede praksis betydning for både bramgæsebestanden og for øvrige ynglefugle.

I f.t. Dansk Ornitologisk Forening opfordring til, at der ikke skal være adgang til regulering af bramgæs på kulturenge og græsmarker bemærkes, at Naturstyrelsen i sin kommende administration vil lægge følgende definition af dyrkede marker til grund: ” Der kan gives tilladelse til regulering på ”dyrkede marker”. Med dyrkede marker forstås marker, der producerer en afgrøde eller græsningsarealer, der kan lide skade som følge af bramgæssenes fødesøgning. Det kan eksempelvis dreje sig om marker, der producerer kornafgrøder og/eller græsafgrøder til slet eller afgræsning, uanset om der er tale om omdriftsarealer eller permanente græsarealer. Stubmarker, brakmarker mv., der ikke bærer en afgrøde falder uden for begrebet dyrket mark.” Der vil således på baggrund af en konkret vurdering være mulighed for at opnå reguleringstilladelse på kulturenge og græsmarker, såfremt der forekommer økonomisk skade, og de øvrige betingelser for at opnå tilladelse er opfyldte. I vurderingen skal dog indgå en vurdering af, om reguleringstilladelsen kan indebære en tilstandsændring af arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Til Dansk Ornitologisk Forenings forslag om en præcisering af udkastets § 20, stk. 2, som præciserer, at der skal foretages en konsekvensvurdering i f.m. reguleringstilladelser, og at denne skal vise, at bestandene ikke påvirkes negativt, før tilladelse kan meddeles, bemærkes, at der i alle ansøgninger om reguleringstilladelse på eller i umiddelbar nærhed af et Natura 2000-område, f.eks. på Mandø, Ballummarsken, Tøndermarsken og Ribemarsken, vil blive foretaget en vurdering af, om reguleringen indebærer en væsentlig påvirkning på Natura 2000-området (arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget) og i givet fald vil skulle gennemføres en egentlig konsekvensvurdering. Derudover vil der blive foretaget en konkret vurdering af forstyrrelseseffekten.

Høringssvarene giver ikke anledning til ændring af udkastet til bekendtgørelse.

4. Ændring af fuglebeskyttelsesdirektivet

Dansk Land- og Strandjagt giver udtryk for, at de har forståelse for de berørte landmænds problemer og dermed også for, at det er nødvendigt med en bekendtgørelse om regulering af bramgæs på markarealer, der producerer afgrøder, samt for at forhindre forurening af markarealer, enge, mindre søer og vandløb med ekskrementer for store gåseflokkede. Dansk land- og Strandjagt er imidlertid af den opfattelse, at den nuværende situation skyldes en

forfejlet naturforvaltningspolitik, hvor nogle få store foreninger forhandler/aftaler jagttider på diverse vildtarter. Dansk Land- og Strandjagt mener ikke, at regulering af vildtbestand er løsningen i den konkrete sag, hvor der i stedet bør indføres almindelige bæredygtige jagttider i Danmark, som tager hensyn til vildtbestand og samfundsøkonomi samtidig. Dansk Land- og Strandjagt opfordrer derfor de danske politikere til at arbejde for en ændring af EU's fuglebeskyttelsesdirektiv, da direktivet er en meget stor belastning for produktion og samfundsøkonomi.

Naturstyrelsens bemærkninger

Naturstyrelsen skal hertil bemærke, at Europa-Kommissionens "fitness check" af naturdirektiverne blev iværksat sidste år som led i Kommissionens overordnede "Refit-program", hvor Kommissionen evaluerer EU-lovgivningen for bl.a. at vurdere, om den er tidssvarende og hænger sammen med de øvrige EU-politikker. Formålet med Refit-øvelsen er at mindske administrative byrder for borgere og erhvervsliv i EU, hvilket regeringen støtter fuldt ud.

Det er Kommissionen, der foretager fitness checket, og Danmark har som medlemsland ikke direkte formel indflydelse på resultatet. Kommissionen har imidlertid gennemført en åben proces og undervejs søgt input fra alle interessenter og medlemslande til evalueringen. Resultatet kan ses på Kommissionens hjemmeside:

http://ec.europa.eu/environment/nature/legislation/fitness_check/index_en.htm.

Det er Kommissionen, der i første omgang beslutter den videre opfølgning på fitness checket, herunder om den vil foreslå ændringer af direktiverne. Det fremgår af Miljø- og Fødevarerministerens svar på alm. del spørgsmål 447 at "Regeringen har ingen ønsker om grundlæggende ændringer af direktiverne. Men regeringen så gerne, at der kommer en større fleksibilitet i gennemførelsen af direktiverne. Eksempelvis en mere dynamisk tilgang til beskyttelsen af arter der giver anledning til konflikter, og hvor bestandene er hastigt voksende." Det fremgår endvidere af svaret, at "Regeringen vil til den tid tage stilling til eventuelle forslag til opfølgning fra Kommissionen."

Høringssvaret giver ikke anledning til ændring af udkastet til bekendtgørelse.